

PRZEDMIOTOWE OCENIANIE Z JĘZYKA POLSKIEGO w Szkole Podstawowej nr 6 w Gorlicach

Opracowanie: mgr Klaudia Obrzut, mgr Małgorzata Świerz,
mgr Małgorzata Tokarz

Przedmiotowe Ocenianie z języka polskiego w Szkole Podstawowej nr 6 w Gorlicach w klasach IV – VII.

I. Zasady ogólne:

1. Przedmiotem oceny z języka polskiego są:
  - opanowane wiadomości i umiejętności;
  - postawa ucznia wobec przedmiotu, jego aktywność i zaangażowanie.
2. Uczniowie oceniani są według skali określonej w przepisach ogólnych Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania.
3. Uczeń może uzyskać w semestrze następujące oceny:

Ocena za:			Minimalna ilość ocen
Czytanie	- ciche	-test czytania ze zrozumieniem	1
	- głośne	-test ze znajomości treści lektury	2
Mówienie	- wypowiedzianie się	-odpowiedź ustna z trzech ostatnich lekcji	1
	- recytacja	- krótka wypowiedź ustna	1
Pisanie	- sprawdzian językowy		1
	- wypracowanie		1
	- praca domowa		1
	- dyktando		1
	- kartkówka z trzech ostatnich lekcji		1

Aktywność	- dobrowolnie przygotowane materiały na lekcję (referat, notatka, zdjęcia, itp.)	1 (uzyskanie oceny zależne jest od ucznia)
Praca na lekcji	grupowa/indywidualna	1

II. Kryteria ocen

OCENA CELUJĄCA

Uczeń:

- opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o dużym stopniu trudności,
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować i interpretować je w sposób pogłębiony i wnikliwy, posługując się terminologią z podstawy programowej,
- posługuje się bogatym i różnorodnym słownictwem oraz poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach (pełni funkcję asystenta nauczyciela) i zajęciach pozalekcyjnych,
- z powodzeniem bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim,
- tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym,
- odznacza się samodzielnością i dojrzałością sądów, • wzorowo wykonuje prace domowe i zadania dodatkowe,
- współpracuje w zespole, często odgrywając rolę lidera,
- wykorzystuje wiedzę, umiejętności i zdolności twórcze (kreatywność) przy odbiorze i analizie tekstów oraz tworzeniu wypowiedzi.

OCENA BARDZO DOBRA

Uczeń:

- opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o znacznym stopniu trudności,
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować je samodzielnie, podejmuje próby interpretacji,
- posługuje się bogatym słownictwem i poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych,
- bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim,
- tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, w większości poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach,
- wykonuje prace domowe, często angażuje się w zadania dodatkowe.

OCENA DOBRA

Uczeń:

- w większości opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,

- samodzielnie rozwiązuje zadania o niewielkim lub średnim stopniu trudności, a z pomocą nauczyciela – trudne,
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, samodzielnie odnajduje w nich informacje,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia niewiele błędów językowych, ortograficznych i stylistycznych,
- bierze czynny udział w lekcji,
- wykonuje prace domowe, czasem także nieobowiązkowe.

OCENA DOSTATECZNA

Uczeń:

- częściowo opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie wykonuje tylko zadania łatwe; trudniejsze problemy i ćwiczenia rozwiązuje przy pomocy nauczyciela,
- odnajduje w tekście informacje podane wprost, rozumie dosłowne znaczenie większości wyrazów w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia błędy językowe, ortograficzne i stylistyczne; wypowiedzi cechuje ubogie słownictwo,
- wypowiada się krótko, ale wypowiedź jest na ogół uporządkowana,
- niekiedy popełnia rażące błędy językowe zakłócające komunikację,
- rzadko aktywnie uczestniczy w lekcjach,
- wykonuje obowiązkowe prace domowe, ale popełnia w nich błędy.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Uczeń:

- opanował w niewielkim stopniu umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- większość zadań, nawet bardzo łatwych, wykonuje jedynie przy pomocy nauczyciela,
- czyta niezbyt płynnie, niewłaściwie akcentuje wyrazy, nie stosuje odpowiedniej intonacji,
- ma problemy z czytaniem tekstów kultury, ale podejmuje próby ich odbioru,
- nie potrafi samodzielnie analizować i interpretować tekstów,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia rażące błędy utrudniające komunikację, ma ubogie słownictwo i trudności z formułowaniem nawet prostych zdań,
- nie jest aktywny na lekcjach, ale wykazuje chęć do pracy, stara się wykonywać polecenia nauczyciela,
- pracuje niesystematycznie, wymaga stałej zachęty do pracy,
- często nie potrafi samodzielnie wykonać pracy domowej, ale podejmuje próby.

OCENA NIEDOSTATECZNA

Uczeń:

- nie opanował nawet podstawowych wiadomości, ma bardzo duże braki w wiedzy i umiejętnościach z zakresu podstawy programowej,
- ma kłopoty z techniką czytania,
- nie odnajduje w tekście informacji podanych wprost, nie rozumie dosłownego znaczenia wielu wyrazów w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego,
- nie wykonuje zadań ani poleceń nauczyciela,
- wykazuje się niechęcią do nauki,
- zaniedbuje wykonywanie prac domowych,
- nie angażuje się w pracę grupy.

III. Kontrakt przedmiotowy dla uczniów klasy IV - VII

1. Z języka polskiego ocenie podlegają następujące formy aktywności ucznia:

- prace klasowe, ćwiczenia redakcyjne
- sprawdziany umiejętności językowych i literackich
- dyktanda
- testy
- kartkówki
- odpowiedzi ustne
- recytacje
- scenki, dramy, prezentacje
- prace domowe
- praca na lekcji (również grupowa)
- praca z lekturą, również lekturą indywidualną
- prowadzenie zeszytu, także zeszytu ćwiczeń

2. Każdy uczeń może otrzymać dodatkowe oceny za wykonane prace nadobowiązkowe, za udział w konkursie przedmiotowym, literackim, poetyckim, recytatorskim, ortograficznym.

3. Prace klasowe, dyktanda, sprawdziany umiejętności językowych i literackich są zapowiedziane na tydzień przed planowanym terminem i poprzedzone określeniem wymaganych treści i umiejętności. Kartkówki (3 ostatnie lekcje) są formami sprawdzenia wiedzy ucznia, nie muszą być zapowiadane.

4. Jeżeli uczeń opuścił pracę klasową, dyktando bądź sprawdzian, a jego nieobecność jest usprawiedliwiona ma obowiązek napisać go w terminie uzgodnionym z nauczycielem, nie dłuższym niż dwa tygodnie.

5. Jeżeli uczeń opuścił pracę klasową, dyktando bądź sprawdzian, a jego nieobecność jest nieusprawiedliwiona ma obowiązek napisać go w terminie ustalonym przez nauczyciela.

6. Uczeń ma obowiązek uzupełnić wiadomości, z których otrzymał ocenę niedostateczną.

7. Uczniowie zgłaszają fakt niezrozumienia tematu (zagadnienia) zaraz po lekcji lub na początku następnej – nie w chwili sprawdzania wiadomości, zadania lub odpowiedzi ustnej.

9. Za pracę podczas lekcji uczeń otrzymuje oceny (w zależności od zaangażowania i trudności zadań).

10. Uczeń ma prawo dwa razy w ciągu semestru zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy to prac klasowych, dyktand, sprawdzianów, recytacji).

11. Za brak zeszytu przedmiotowego, ćwiczeń lub podręcznika uczeń otrzymuje wpis negatywny z zachowania.

12. Za brak zadania domowego uczeń dostaje ocenę niedostateczną.
13. Zapowiedziane z tygodniowym wyprzedzeniem sprawdziany, testy, dyktanda oraz długoterminowe prace domowe są sprawdzone i oddane w ciągu dwóch tygodni.
14. Kartkówki i prace domowe są sprawdzone i oddane do 4 dni.
15. Po dłuższej (przynajmniej tygodniowej) usprawiedliwionej nieobecności w szkole uczeń nie będzie oceniany przez kolejne 4 dni, jednakże ma obowiązek w tym czasie uzupełnić zaległości.
16. Uczeń nie ma możliwości poprawiania ocen.

IV. Ocenianie prac klasowych, prac domowych i wypracowań

W pracach pisemnych ucznia ocenie podlegać będzie poziom merytoryczny pracy (zgodność treści pracy z tematem, dobór materiału i jego wykorzystanie w pracy, umiejętność wnioskowania, uzasadniania sądów, wartościowania), jej poziom kompozycyjny (posługiwanie się określoną formą wypowiedzi, kompozycja pracy, spójność tekstu, estetyka pracy) oraz poziom językowy pracy (zgodne z normą posługiwanie się fleksją, frazeologią i składnią, dobór słownictwa, poprawność ortograficzna i interpunkcyjna).

Kryteria oceny prac pisemnych na **ocenę dopuszczającą**:

1. Uczeń nie w pełni zrozumiał temat, omówił go częściowo, ale w jego pracy znajdują się treści niezbędne do jego zrozumienia.
2. Dobór materiału nie zawsze trafny, uczeń nieumiejętnie go wykorzystuje.
3. Uczeń próbuje formułować wnioski.
4. Brak konsekwencji w posługiwaniu się określoną formą wypowiedzi, chaos w układzie treści.
5. Liczne zakłócenia spójności tekstu.
6. Brak akapitów, mała czytelne pismo, liczne skreślenia i poprawki.
7. Wyraźne odstępstwa od fleksyjnych, frazeologicznych i składniowych, pozwalające jednak na zrozumienie tekstu.
8. Ubogi zasób słów, przewaga słownictwa potocznego.
9. Liczne błędy ortograficzne (zwłaszcza I stopnia) i interpunkcyjne.

Kryteria oceny prac pisemnych na **ocenę dostateczną**:

1. Uczeń uwzględnił najważniejsze wymagania tematu, ale nie radzi sobie z doбором materiału, nie potrafi dokonać selekcji treści.
2. Uczeń formułuje wnioski, ale argumentacja ma charakter uproszczony.
3. Praca charakteryzuje się poprawnym zastosowaniem określonej formy wypowiedzi (dopuszczalne są niewielkie uchybienia).
4. W wypracowaniu zachowane są właściwe proporcje w układzie treści.
5. Dopuszczalny brak akapitów, pismo czytelne, nieliczne skreślenia,
6. poprawki.
7. Styl zdradza nieporadność, częste błędy językowe, co nie utrudnia jednak zrozumienia treści.
8. Ubogi zasób słów, występuje słownictwo potoczne.
9. Nieliczne błędy ortograficzne i interpunkcyjne.

Kryteria oceny prac pisemnych na **ocenę dobrą**:

1. Uczeń dobrze zrozumiał temat i rozwinął go w sposób wystarczający.
2. Dobór materiału i jego wykorzystanie jest właściwe.
3. Praca charakteryzuje się właściwymi wnioskami i logiczną argumentacją.
4. Uczeń konsekwentnie stosuje określoną formę wypowiedzi, kompozycja pracy jest schematyczna.
5. Występują sporadyczne zakłócenia spójności tekstu.
6. Uczeń stosuje akapity, jego pismo jest estetyczne, a skreślenia i poprawki pojawiają się sporadycznie
7. Pojawiają się nieliczne odstępstwa od norm językowych i stylistycznych.
8. Słownictwo urozmaicone.
9. Sporadyczne błędy ortograficzne I stopnia, nieliczne błędy II i interpunkcyjne.

Kryteria oceny prac pisemnych na **ocenę bardzo dobrą**:

1. Uczeń w pełni zrozumiał temat i omówił go w sposób wyczerpujący.
2. Materiał dobrany w sposób przemyślany i odpowiednio zinterpretowany.
3. Praca zawiera właściwe wnioski, logiczną argumentację, wskazuje wartości i w odpowiedni sposób je hierarchizuje.
4. Konsekwentne stosowanie określonej formy wypowiedzi, przejrzysty,
5. logiczny układ treści.
6. Tekst w całości spójny.
7. Szata graficzna pracy bez zastrzeżeń.

8. Dopuszczalne pojedyncze uchybienia językowe i gramatyczne.
9. Tekst komunikatywny, charakteryzujący się indywidualnym stylem, bogatym zasobem słów.
10. Dopuszczalne pojedyncze błędy ortograficzne.

Kryteria oceny prac pisemnych na **ocenę celującą**:

1. Uczeń właściwie zrozumiał i wyczerpująco omówił temat.
  2. Temat został rozwinięty w sposób ciekawy, oryginalny, z odwołaniem się do tekstów kultury spoza programu.
  3. Praca zawiera właściwe wnioski, logiczną argumentację, wskazuje wartości i w odpowiedni sposób je hierarchizuje.
  4. Kompozycja pracy jest celowa, przemyślana, logiczna, uwidoczniła
  5. graficznie.
  6. Praca jest poprawna pod względem językowym i gramatycznym.
  7. Uczeń stosuje poprawne, bogate słownictwo i frazeologię.
  8. Praca nie zawiera żadnych błędów ortograficznych.
  9. Poprawne zastosowanie znaków interpunkcyjnych.
- Uczeń, który niewłaściwie zrozumiał temat, a styl i składnia jego pracy uniemożliwiają zrozumienie sensu wypowiedzi, nie może otrzymać oceny pozytywnej.
  - Uczeń zobowiązany jest do poprawy pracy zgodnie z zaleceniami nauczyciela.
  - Oceny pozytywnej nie otrzymuje uczeń, którego praca nie jest samodzielna.

V. Dostosowanie wymagań

Kryteria oceniania pracy dzieci z dysfunkcjami

Na lekcjach języka polskiego indywidualizowana jest praca z uczniem. O formie indywidualizacji decyduje nauczyciel.

A) Zasady pracy z uczniem z dysfunkcjami

Dysfunkcje nie zwalniają ucznia z obowiązku opanowania materiału przewidzianego podstawą programową.

Uczeń dyslektyczny podlega w większości tym samym kryteriom i formom oceniania, co pozostali uczniowie.

1. Nauczyciel jest zobowiązany, na podstawie pisemnej opinii poradni psychologiczno- pedagogicznej /publicznej bądź niepublicznej/, w tym poradni specjalistycznej, dostosować wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się.
2. Uczeń posługuje się wszystkimi formami wypowiedzi pisemnej poznanymi w danej klasie, przy czym o ocenie decyduje treść i zawartość merytoryczna, a nie sposób zapisu i poprawność ortograficzna.
3. Sprawdziany i kartkówki oceniane są na podstawie poziomu opanowanej wiedzy, stylu i poprawności językowej z pominięciem poprawności ortograficznej.
4. Na lekcji nie jest sprawdzana technika głośnego czytania tekstów nowych.
5. Uczeń uczestniczy w klasowych dyktandach i ćwiczeniach sprawdzających poziom opanowania zasad ortograficznych, jednakże błędy zaznaczone przez nauczyciela stanowią podstawę do dalszych ćwiczeń; niezadowolająca ucznia ocena nie jest wpisywana do dziennika.

Formy sprawdzenia i oceniania postępów w zakresie ortografii to:

- dyktanda z komentarzem,
- inne ćwiczenia ortograficzne.

Zakres sprawdzianu ortograficznego powinien obejmować jeden rodzaj trudności ortograficznej.

1. Podczas pisania wypracowań, sprawdzianów, kartkówek wydłuża się czas pracy ucznia.
2. Uczeń wykonuje wszystkie zadania domowe, systematycznie prowadzi zeszyt, zobowiązany jest do systematycznej poprawy popełnianych przez siebie błędów zgodnie ze wskazówkami nauczyciela (ustnymi lub pisemnymi) zawsze korzystając ze „Słowniczka ortograficznego”.
3. Jeżeli zdarzy się, że praca ucznia jest nieczytelna, nauczyciel ocenia ją po odczytaniu jej przez autora.
4. Uczeń może zapoznawać się z wersją audio lektury (tzw. książka mówiona).
5. Nie ocenia się estetyki zeszytu. Przy ocenie zeszytu przedmiotowego, brane są pod uwagę kompletne i poprawne pod względem merytorycznym notatki.
6. Uczniowie o osłabionej pamięci słuchowej mają możliwość wydłużenia terminu pamięciowego opanowania wiersza lub fragmentu prozy (wg uznania nauczyciela).
7. Największe znaczenie dla oceny końcowej ucznia z przedmiotu mają: wysiłek ucznia, jego starania i motywacja oraz stopień zainteresowania przedmiotem, obowiązkowość i poziom wypowiedzi ustnych.
8. Uczeń dyslektyczny wraz z rodzicem powinni systematycznie i rzetelnie pracować w porozumieniu z nauczycielem w kierunku pokonywania trudności szkolnych.

B) Zasady pracy z uczniem zdolnym:

- udział uczniów w konkursach przedmiotowych,
- praca w kołach zainteresowań,
- zaangażowanie w pomoc koleżeńską,
- rozwiązywanie zadań dodatkowych.